

Ciència i ètica

—Jordi Camí

El director general del Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona (PRBB) i de la Fundació Pasqual Maragall desmenteix l'associació que freqüentment es fa entre finançament científic privat i conflictes ètics.

QUI FINANÇA LA CIÈNCIA?

Catalunya ha estat per quart any consecutiu la primera zona de l'Estat amb més projectes científics considerats d'excel·lència i finançats pel Consell Europeu d'Investigació (ERC); en total han estat trenta. Aquesta quantitat situa Catalunya en el desè país amb més excel·lència científica d'Europa, per davant d'Àustria, Bèlgica, Finlàndia o Dinamarca. Això seria possible sense finançament públic? De qui depèn la investigació científica?

Segons el director general del Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona i de la Fundació Pasqual Maragall, Jordi Camí, “la recerca científica, el desenvolupament i la innovació (R+D+I) són inversions i activitats que només poden fer els països més rics del món, de fet uns quinze països a tot el món expliquen la majoria de la inversió mundial”. I és que malgrat la R+D+I és quelcom que fa tant el sector públic com el privat “la recerca bàsica, per exemple, només la pot suportar el sector públic mentre que la innovació és un esforç principalment del sector privat”. Ara bé, com explica el catedràtic, les proporcions no són igual arreu: “Als Estats Units de Nord-Amèrica un 70 per cent de la R+D+I biomèdica l'efectua el sector privat, a la Unió Europea, la proporció sector privat/sector públic és del 60 al 65 per cent *versus* el 40 o el 35 per cent, depenent dels països. En canvi a Espanya i a Catalunya encara hi ha un excés pes

del sector públic, en termes relatius, degut al paper secundari del sector privat”.

RELACIÓ FINANÇAMENT PÚBLIC-PRIVAT

Encara que de vegades s'ha intentat criminalitzar el finançament privat, Camí defensa aquesta aportació: “El desenvolupament i la innovació que efectuen les empreses i, el sector privat en general, cerca de forma totalment legítima la creació de valor. Protegir el coneixement mitjançant patents i obtenir beneficis mitjançant la venda de productes innovadors és quelcom necessari per al creixement econòmic del nostre país”. I qualifica de “normal i necessari” que “les administracions destinin recursos públics per fomentar el desenvolupament i la innovació empresarial, de la mateixa manera que el món de l'empresa necessita contractar recerca del seu interès al món acadèmic”. I és que la relació entre el sector públic i el sector privat, segons el director general del PRBB, ha de ser estreta: “Per exemple, per al desenvolupament de nous medicaments per part de la indústria farmacèutica és indispensable comptar amb els professionals i els recursos sanitaris del sector públic”.

Ara bé, segons confessa, sembla que “les relacions entre sector públic i sector privat no són el fruitíferes que es desitjaria i, constantment, existeixen demandes dirigides a fer aquesta relació molt més òptima sense que s'hagin trobat les receptes ideals”. Això no vol dir, però, que el finançament privat generi conflictes ètics:

“el fet d'associar finançament privat a problemes ètics és desconèixer la realitat i és un tòpic extraordinàriament injust, la qual cosa no vol dir que aquesta indispensable col·laboració entre sector públic i sector privat pugui conduir a la generació de conflictes d'interessos econòmics”, desmenteix Camí.

PERÒ HI HA CONFLICTES D'INTERESSOS?

“Un conflicte d'interès és aquella circumstància en la qual el judici d'un professional concernent al seu interès primari (per exemple la integritat o l'objectivitat de les conclusions d'una determinada recerca) té tendència a estar indegudament influenciat per un interès secundari (per exemple, interessos econòmics o personals)”, explica el catedràtic. Per tant, “quan una empresa

“Associar finançament privat a problemes ètics és desconèixer la realitat i és un tòpic molt injust”

“La recerca bàsica només la pot suportar el sector públic mentre que la innovació és un esforç del sector privat”

privada finança un projecte de recerca pot (no sempre ni molt menys) induir el biaix dels resultats perquè el científic que fa el projecte pot veure's condicionat pel seu patrocinador”.

Això segons el doctor Camí, però, “no són pas comportaments anòmals ni tampoc dilemes bioètics, són circumstàncies normals i corrents de la nostra vida quotidiana que cal sempre reconèixer”. I per tant, davant el dubte, per a ell la solució sempre podria ser la mateixa: potenciar la transparència. “El millor remei davant circumstàncies on diferents interessos entren en conflicte és la seva declaració oberta, transparent i sense restriccions, tant a les revistes de publicació o a l'hora de presentar els resultats a congressos. Així és com els receptors de la informació podran tenir en compte els interessos en conflicte a l'hora de valorar les conclusions del treball en qüestió”, conclou Camí. ■

Jordi Camí és director general del Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona